

**AGAPANTHIA SERVILLÉ 1835 (COLEOPTERA,
CERAMBYCIDAE: LAMIINAE) TÜRLERİ ÜZERİNE
TAKSONOMİK ARAŞTIRMALAR (**)**

Prof. Dr. Birsen ÖNALP (*)

Agapanthia (S. str) lateralis GANGLBAUR 1884

1884. *Agapanthia lateralis* Ganglbauer, Best-Tab., VIII: 107 (541)

1927. *Agapanthia lateralis bilateralis* Pic, Echange, 427:1

Lous typicus: İstanbul

♂ ♀ İnce uzun vücutlu, siyah renklidir. Baş, tepce orta yivli; gözler arasında çok daralmış; geniş sarı uzunluğuna bandlı; normal sıklık ve incelikte noktalanmıştır. Antenlerin ilk segmenti siyah dış tarafta hafif sarı tüylenmiş; üçüncü segmentten itibaren uçta siyah diğer kısımlar kızılımsı-sarı ve yatuk beyaz tüylenmiş; üçüncü segment 2/3'üne, dördüncü 3/4'üne, beşinci yarısından fazlasına, diğerleri oraya kadar kızılımsı-kahve renkte, uçlarda siyah, üçüncü segment uçta siyah kıl demetli, dördüncü ve beşinci daha seyrek kıl demetlidir.

Pronotum eni boyundan geniş; yan kenarlar dışarıya doğru muntazam hafif kavisi; baştaki gibi normal incelik ve sıklıkla noktalanmış; sarı tüylerden oluşan bir orta ve iki yan uzunluğuna bandlıdır (Şekil 18 a)

Scutellum sarı tüylenmiştir. Elitra üzerinde muntazam dağılmış sarı tüyler her bir elitron'un yan kenarı boyunca daha kesifleşerek band teşkil etmiştir ve bu bandın da iç tarafında daha açık renk tüylenmiş geniş bir band uzanmış; sık ve granüllü noktalanmıştır (Şekil 18 b)

Ventral taraf ve bacaklar sık sarı tüylenmiştir.

Erkek genital organı (Şekil 51 a, b)

Ölçüler: (mm)

Pronotum boyu :	1,70 - 3,10	Ort:	2,36
Pronotum eni :	2,40 - 4,00	Ort:	3,26
Genel uzunluk :	12,00 - 20,00	Ort:	16,33
Genel genişlik :	3,50 - 6,00	Ort:	4,66

(*) H.Ü. Eğitim Fakültesi Öğretim Üyesi.

(**) H.Ü. Eğitim Fakültesi Dergisi sayı 3'deki yazımın devamı.

İncelenen Materyal:

Andorre 6-10-VII (1♂ Z.S.M.), Madrid (1♂, 1♀ Z.S.M.), Böhmen (1♂ S.M.F.) Ungarn (1♂ S.M.F.), Yugoslavya: Ohrid, V-1958, 900 m (2♂♂, 2♀♀ Z.S.M.), Dalmatia (1♂ Z.S.M.), Selanik 18.VI.1965 (1♀ Z.S.M.), Peloponez 30.VI.1938, 1900 m. (1♂, Z.S.M.) Olympia 28.III.1964 (1♂, 1♀ Z.S.M.), Corsica Ajaccio 10.IV.1905 (1♂, 1♀ Z.S.M.), İskenderiye (1♀ Z.S.M.), İsrail, Filistin (Pic, 1905), Syrie (1♀ S.M.F.), Türkiye: İstanbul (2 Spec. S.M.F.), Bilecik V. Bodemayer (1♂, G. Frey M.) (1 Spec S.M.F.), Isparta, Eğridir/Taurus 14-16-VI. 1967., 1000-1600 m. A. Richter (1♂, 2♀♀ Z.S.M.), Isparta, VI-1954 (1♂ Z.S.M.), Tokat V-1911 (1♀ Z.S.M.), Amasya 20.V.1888 Korb (1♂, 1♀ Z.S.M.), (2*Spec. S.M.F.), Ankara (38 Spec. S.M.F. 2♂♂ Z.S.M.), Gölbaşı Ca: 900 m 28-31-VI-1972 (1♂, 1♀ H.Ü.E.F.) Baraj, Ca. 950 m 16-18-VI-1972 (1♂, 1♀ H.Ü.E.F.) Ayaş Beli Ca: 1100 m. 23.VI.1973 (1♂, 1♀ H.Ü.E.F.), Kızılcahamam, Kargasekmez. Ca: 1200 m 10.VI.1973 (1♂, 1♀ H.Ü.E.F.) Azapderesi. 4.VI.1975 (1♂, 1♀, H.Ü.E.F.), Elmadag. 29.VI.1975 (1♀, H.Ü.E.F.) Beynam Ormanı Ca: 1200 m 17.VI.1975 (1♂, 1♀ H.Ü.E.F.), Nevşehir 10.VI.1973 (2 Spec. P. Witzgall), Konya - Alaşehir 23.V.1926 Kulzer (1♀ Z.S.M.), Antalya 10-21-V-1886 (3♂♂, 3♀♀ Z.S.M.).

Agapantia (s. str.) detrita KRAATZ. 1882

1882. Agapathia detrita Kraatz Deutsche Ent. Zeitschr., XXVI: 336.

Locus typicus: Türkistan

♂♀ Geniş ve yassı vücutlu, siyah renklidir.

Baş tepe orta yivli ve sarı tüylerin meydana getirdiği bir orta uzunluğuna bandlı; normal irilik ve sıklıkta noktalanmış; gözlerin alt yarısı çok büyüktür. Antenlerin ilk segmenti siyah, dış tarafta ince sarı tüylenmiş; 3. segmenten itibaren kızıl kahve ve siyah renk halkalanmış; açık renkli kısımlar ince sarımsı-beyaz tüylenmiş; 3. ve 4. segmentler uçta sık siyah kirpiklenmiş fakat gerçek kıl demeti değildir.

Pronotum eni boyundan geniş; normal incelik ve sıklıkta noktalanmış; sarı tüylerden bir orta ve iki yan uzunluğa bandlıdır (Şekil 19 a).

Scutellum sık sarı tüylenmiştir. Elitra kaidede geniş, uca doğru hafif daralarak uçta yuvarlanmış; kaideye yakın çıplak, iri granüllü noktalanmış; sarı tüyler son 1/3'ünde daha sıklaşmıştır (Şekil 19 b)

Ventral taraf ve bacaklar uzun scyrek sarı tüylerle örtülmüştür.

Erkek genital organı (Şekil 52 a, b)

Ölçüler: (mm)

Pronotum boyu : 2,10 - 2,80 Ort: 2,46

Pronotum eni : 2,80 - 3,70 Ort: 3,40

Gene uzunluk : 14,50 - 20,00 Ort: 17,20

Genel genişlik : 4,00 - 6,00 Ort: 5,00

İncelenen Materyal:

Türkmenia (A) V. Standiger (1♂ Z.S.M), Türkestan Alai (1♂ S.M.F.), (1♂, 1♀ Frey M.), Tian Schan Conradt (1♀ Z.S.M), Rossia (1♀ S.M.F.) Kırgıs Sai Semirjetschensk Coll. Winkler (1♀ Frey M.), Ost-Buchara Karatag 916 m. F. Haiser 1898 (1♂ Frey M.), Alexandır Geb. 88 Genral Chine (1♂, 1♀ Z.S.M.). Ankara (1 Spec. S.M.F.), Erzurum (1 Spec. S.M.F.), Türkei (1 Spec. S.M.F.)

Türkistanda yayılımı olan bu tür Türkiye faunası için yeni kayıttır.

Agapanthia (s. str.) asphodeli (LATREILLE 1804)

1804. *Lamia asphodeli* Latreille, Hist. Nat. Ins., XI: 282.

1817. *Saperda asphodeli* (Latreille): Gyllenhal, in Schönherr, App. Syn. Ins., I (3): 187.

1817. *Saperda spencei* Gyllenhal, in Schönherr, App. Syn. Ins., I (3): 187.

1835. *Agapanthia asphodeli* (Latreille): Servillé, Ann. Soc. Ent. France, IV: 36

1870. *Agapanthia insularis* Gautier, Mitt. Schweiz, Ent. Ges., III (5): 263

Locus typicus: Bordeaux

♂♀ İnce uzun yapılı, siyah renklidir.

Baş ince ve sık noktalanmış; alın sık sarı tüylenmiş, tepe ortası yivli, sarı tüylerden oluşan kalın uzunluğuna bandlıdır. Antenlerin ilk segmenti sık siyah kıllarla örtülü ve dış tarafta sık sarı tüylenmiş; 3. segmentten itibaren kızıl kahve veya kızılımsı sarı ve siyah halkalanmıştır, açık renk kısımlar kaideden itibaren geniş bir yer kaplamış ve kısa beyaz tüylerle örtülmüş, bu beyaz tüylenme segmentlerin kaidesine daha kesifleşerek dar bir halka şeklinde görünüş sağlamış; segmentler uçta siyah kıl demetsiz, 3. ve 4., daha az olmak üzere ve 5. segment iç tarafta ince uzun kirpiklenmiştir.

Pronotum eni boyundan geniş; ön kısma doğru hafif daralmış; ortada biraz kırışık, yanlara doğru ince ve sık noktalanmış; geniş bir orta ve iki yan, sarı tüylerden oluşan uzunluğuna bandlıdır (Şekil 20 a).

Scutellum sık sarı tüylenmiştir. Elitra kaideye yakın iri ve biraz kırışık, uca doğru daha ince noktalanmış; uca doğru sıklaşan homojen dağılmış sarı tüylerle örtülmüş; bu tüyler herbir elitronun, yan kenarı boyunca daha sıklaşmıştır, ayrıca kaideden uca kadar seyrek dik siyah uzun kıllanmıştır (Şekil 20 b).

Ventral taraf sarı, bacaklar sarı veya beyazımsı tüylerle örtülmüştür.

Erkek genital organı (Şekil 53 a, b)

Ölçüler: (mm)

Pronotum boyu :	2,00 - 3,00	Ort: 2,49
Pronotum eni :	2,60 - 4,00	Ort: 3,36
Genel uzunluk :	13,50 - 21,00	Ort: 17,26
Genel genişlik :	3,50 - 6,50	Ort: 4,90

İncelenen Materyal

Güney Fransa, Bordeaux (1♀ Z.S.M.), Camaige, 1953, Engel (1♂, Z.S.M.), Pryarient (1♀ Z.S.M.)

Andalusien, 1881 Korb (1♂, 1♀ Z.S.M.), Madrid (3♂♂, 3♀♀ Z.S.M.) Cadiz (1♂, Z.S.M.), Cuence (2♂♂, Z.S.M.), Ronda (1♂, Z.S.M.), Faro (1♂, Z.S.M.).

Çanakkale 27.V.1943 (H.Ü.E.F.), İzmir 1.VI.1886 (1♂, Z.S.M.) (2 Spec. S.M.F.), Bilecik (1♂, 1♀ S.M.F.), Ankara (1♂, Z.S.M.). Antalya: Alanya 23-IV-65 W. Gotz (1♀ Z.S.M.), Adana: Pozantı 1914 Kulzer (1♂, Z.S.M.), Hatay: Amonos Akbes 1881 (2♂♂, 3♀♀, Z.S.M.) (1♂, G. Frey. M.)

Agapanthia (s. str.) alternans FISCHER. 1842

1842. *Agapanthia alternans* Firscher, Cal. Col. Karelin collect: 26

1873. *Agapanthia lineatocollis* Blessig, Hor. Soc. Ent. Ross., IX: 217

1893. *Agapanthia ganglbaueri* Semenow, Horr. Soc. Ent. Ross., XXVIII: 503-505. (Syn. nov.)

1898. *Agapanthia cocrolconigra* Reitter, Wien. Ent. Zeitg., XVII: 132

1913. *Agapanthia transbaikalica* Suvorov, Rev. Russe d'Ent., XIII (1): 80

1993. *Agapanthia altaica* Plavilstshikov, Ent. Nachrichtsbl. VII (3): 113-116 (Syn. nov.)

Locus typicus: Sibirya

♂♀ Çok az metalik yeşilimsi gri metalik parlıtlı siyah renklidir.

Baş ufak, normal incelik ve sıklıkta noktalanmış; tepe ortası sarı tüylerin meydana getirdiği uzunluğuna bandlıdır. Antenlerin ilk segmenti siyah, 3. 3/4'üne, sonraki segmentler hemen hemen yarıya kadar kıvılcak kahve uçta siyah renk olmak üzere halkalanmış; 3. segment uçta kıl demetli, 4. ve 5. segmentler çok sık siyah kırpiklenmiştir.

Pronotum eni boyundan geniş; sık ve muntazam noktalanmış; sarı tüylerin meydana getirdiği bir orta ve iki yan uzunluğuna band bulunur (Şekil 21 a).

Scutellum sık sarı kıllanmıştır.

Elitra ilk yarıda iri ve kırışık, uca doğru biraz daha ince noktalanmış; sarı tüylerin meydana getirdiği benekler düzensiz ve seyrek dağılmıştır (Şekil 21 b).

Ventral taraf ve bacaklar seyrek sarımtırak tüylerle örtülmüş, abdomende yer yer çıplak benekler bulunur.

Erkek genital organı (Şekil 54 a, b)

Ölçüler: (mm)

Pronotum boyu :	2,10 - 2,30	Ort: 2,17
Pronotum eni :	2,60 - 3,10	Ort: 2,80
Genel uzunluk :	14,00 - 16,00	Ort: 15,50
Genel genişlik :	3,70 - 4,40	Ort: 3,99

İncelenen Materyal:

V. Bodemeyer, Persia Astrabad 5,99 Coll Hauser (1♂, 1♀ S.M.F.), Chine-tian-Schañ (1♂ S.M.F.), Radde Amur (1♀, Z.S.M.), Tunkun Sayan (1♀ Z.S.M.), Seish in Korca (2♀♀ S.M.F.), Baizan Mongolci (1♀ Z.S.M.).

A. ganglbaueri ve *A. altaica'nın A. altermans* ile aynı tür oldukları, tip yerlerinden alınmış materyalin incelenmesi sonucunda anlaşılmıştır.

Agapanthia (s. str.) sicula GANGLBAUER 1884

1884. *Agapanthia sicula* Ganglbauer, Best. - Tab.: VIII: 107 (541).

Locus typicus: Sicilya

♂♀ Kısa ve geniş vücutlu, siyah renklidir.

Baş normal irilik ve sıklıkta nortalı; alın kısa sık sarı ve uzun siyah kıllanmış; tepe ortası sarı tüylerden oluşan uzunluğa bandlıdır. Antenlerin ilk ve ikinci segmenti siyah, birinci dışta sarı ve seyrek siyah kıllanmış; üçüncü segmentten itibaren kızılkahve ve siyah halkalanmış; açık renk kısımlar sarı tüylenmiş; tüylenme segmentlerin kaidesinde daha sıklaşmış; üçüncü segment siyah kıl demetli; dördüncü sık, beşinci daha az kirpiklenmiş; segmentler uzunluğunca iç tarafta seyrek kirpiklenmiştir.

Pronotum eni boyundan geniş; hemen hemen baştakine benzer normal sıklık ve irilikte noktalanmış; sarı tüylenmiş geniş bir orta ve iki yan bandlıdır (Şekil 22 a).

Scutellum sık sarı tüylenmiştir. Elitra bilhassa ilk 1/3'ünde iri ve granüllü noktalanmış; sarı tüyler kümeler halinde benekli dağılmış; siyah seyrek dik kıllar uca kadar devam ederler (Şekil 22 b).

Ventral taraf ve bacaklar fazla sık olmayan uzun sarı tüylerle ve seyrek dik siyah kıllarla kaplanmıştır.

Erkek genital organı (Şekil 55 a, b)

Ölçüler: (mm)

Pronotum boyu :	1,80 - 2,40	Ort: 2,20
Pronotum eni :	2,90 - 3,30	Ort: 3,16

Genel uzunluk : 13,50 - 17,00 Ort: 15,50
Genel genişlik : 4,00 - 5,00 Ort: 4,66

İncelenen Materyal:

Spanien (1♀ S.M.F.), Hisp. Kissenwetter (1♂ Z.S.M.), Sicilia (2♂♂, 2♀♀ S.M.F.), Sicilia Sdlz (1♀ Z.S.M.), Castelluono Sicilia V. 1906 A. Dorera (1♀ Z.S.M.), Külek 27.V.86 (1♀ Z.S.M.), Wan 1912 Kulzer (1♂ Z.S.M.), Erzurum, Hasankale-Çobanköprü 20.8.1974 (H.Ü.E.F.)

Bu tür Türkiye faunası için yenidir.

Müller (1948, Atti, Mus, Stor. nat. Trieste, 17:74) *A. dahli*'nin alt türü olduğunu belirtti.

A. sicula, *A. Dahli*'den ayrı bağımsız bir türdür.

Agapanthia (s. str.) walteri REITTER 1898

1898. *Agapanthia walteri* Reitter, Wien. Ent. Zeitg., XVII: 132

Locus typicus: Erzurum.

♂♀ İri yapılı, siyah renklidir.

Baş ince ve sık noktalanmış, alın sık sarı tüylenmiş; tepe ortası turuncu tüylerden oluşan geniş uzunluğuna bandlıdır.

Antenlerin ilk ve ikinci segmenti siyah, birinci dışta sarımsı-beyaz tüylenmiş; üçüncü segmentten itibaren geniş kızılımsı-sarı ve uçta siyah halkalanmış; açık renk kısımlar beyazımsı tüylenmiş; üçüncü segment uçta siyah kıl demetli, dördüncü sık kirpiklenmiştir.

Pronotum eni boyundan geniş; ön kenar arka kenardan daha dar; sık ve ince noktalanmış; turuncu tüylerden oluşan geniş bir orta ve nisbeten daha dar iki yan uzunluğuna bandlıdır (Şekil 23 a).

Scutellum sık sarı tüylenmiştir.

Elitra paralel uzanır; iri noktalanmış, arada yer yer ince noktalanmış kısımlarda turuncu tüyler gayri muntazam kümelenmeler teşkil etmiştir (Şekil 23 b).

Ventral taraf ve bacaklar sarı tüylenmiştir.

Erkek genital organı (Şekil 56 a, b).

Ölçüler: (mm)

Pronotum boyu	: 1,80 - 2,90	Ort:	2,50
Pronotum eni	: 2,50 - 4,00	Ort:	3,30
Genel uzunluk	: 13,00 - 19,00	Ort:	17,00
Genel genişlik	: 3,30 - 6,00	Ort:	4,90

İncelenen Materyal:

Amasia 88 (1♀ Z.S.M.), Tunceli-Ovacık-Munzur 13.VI.1972 Ca. 1500 m. A. Koçak (1♀ H.Ü.E.F.), Kagysman 2500 m. Juni (1♂, 1♀ Frey M) Kasikaparan Kaukasus (1♀ Frey M.), Kaukasus (2♂♂, 2♀♀ S.M.F.), (1♂, 1♀ Frey M.).

Agapanthia (s. str.) dahli (RICHTER, 1821)

1821. Saperda dahli Richter, Suppl. Faunae Ins. Eur., 1, t, 11.
1784. Lamia cardui Herbst'in Füessly, Archiv, V: 94, t. 26, f. 2.
1972. Saperda migricornis Fabricius, Ent. Syst., 1(2): 314.
1839. Agapanthia dahli (Richter): Mulsant, Longic Fr.: 175.
1863. Agapanthia lineatocollis Mulsant, Col. Fr. Longic., ed. 2: 358.
1883. Agapanthia gyllanhali Ganglbauer, Cal. Col. Eur., ed. 3: 190.
1905. Agapanthia kindermanni Pic. Mat. Longic V (2): 13.
1918. Agapanthia simplicicornis ab. heyrovskyi Roubal, Neue, Beitr. syst. Insektent., I: 63
1927. Agapanthia dahli nicosiensis Pic. Echange, 427: 1

Locus typicus: Macaristan.

♀♂ ince uzun vücutlu, siyah renklidir.

Baş ince ve sık noktalanmış; alın sık sarı tüylenmiş; tepe ortası sarı tüylerden oluşan uzunluğuna bandlıdır. Antenlerin ilk ve ikinci segmenti siyah, birinci dışta hafif ince sarı tüylenmiş; üçüncü segmentten itibaren geniş turuncu ve uçta siyah olmak üzere halkalanmış; turuncu kısımlar ince kısa beyaz tüylenmiş; üçüncü ve daha az kesif olmak üzere dördüncü segment uçta siyah kıl demetli, ayrıca her bir segment uzunluğunca içte münferit kirpiklenmiştir.

Pronotum eni boyundan geniş; ortada kırışık ve iri yanlarda sık ve ince noktalanmış; sarı tüylerden oluşan bir orta iki yan uzunluğuna bandlıdır (Şekil 24 a).

Scutellum sık sarı tüylenmiştir. Elitra kaideye yakın kırışık uca doğru iri noktalanmış; sarı kıllar homojen dağılmayıp benekler teşkil etmiş; ilk yarıda uzun dik siyah kıllanmıştır (Şekil 24 b).

Ventral taraf ve bacaklar sık sarı tüylenmiştir.

Erkek genital organı (Şekil 57a, b).

Ölçüler: (mm)

Pronotum boyu	: 1,90 - 3,00	Ort:	2,33
Pronotum eni	: 2,60 - 4,00	Ort:	3,14
Genel uzunluk	: 13,50 - 21,50	Ort:	16,38
Genel genişlik	: 3,50 - 6,00	Ort:	4,36

İncelenen Materyal:

Fransa (1♀ S.M.F.), Ctaluna, Spaicn (1♀, Z.S.M.), Castilien Cuenca Karb. 1896 (1♂, 3♀♀ Z.S.M.), Cerva Spaicn (1♀ Z.S.M.), Böhmen (1♂, 1♀ S.M.F.), Ungarn (1♀ Z.S.M.), Rumania (1♂ Z.S.M.), Kaluskova 14.5.68 (1♀ Z.S.M.), Sofia (1♀ Z.S.M.), Skutarı (1♂ Z.S.M.), Parndosfer H. Neusiedler 3.VI.1963 H. Froude (2♂♂, 2♀♀ Z.S.M.), Üsküb (1♀ Z.S.M.), Termini Schultze (1♂, 1♀ Z.S.M.), Corsica II-07 (1♂ Z.S.M.), Sardinia Acuni H. Krausse (1♂ Z.S.M.), Bursa-Uludağ (1♂ S.M.F.), Asia Minor (1♀ S.M.F.), Ankara (1♀ S.M.F.), Persia (2♂♂, 1♀ Z.S.M.), Eriwan 1898 Korb (2♂♂, 2♀♀ Z.S.M.), Ordubad 13 Klzr. (3♂♂, 5♀♀ Z.S.M.), Kudis (1♀ Z.S.M.), Syric (1♀ Z.S.M.), Holland (Everst, 1905)dan kayıt mevcuttur.

Agapanthia (s. str.) persica SEMENOW, 1893

1893. Agapanthia persica Semenow, Hor. Soc. Ent. Ross., XXVII: 505-506.

1898. Agapanthia müllneri Reitter, Wien. Ent. Zeitg. XVII: 133. (syn. nov.)

Locus typicus: Kuzey İran

♂♀ ince uzun vücutlu, siyah renklidir.

Baş normal incelik ve sıklıkla noktalanmış; alın sarı tüylenmiş, tepe ortası sarı tüylerden uzunluğuna bariçlidir. Antenlerin ilk ve ikinci segmenti siyah, 3. segmentten itibaren, kaideden itibaren turuncu ve uçta siyah olmak üzere açık renk halkalanmış, 3. ve 4. segment uçta siyah kıl demetli, 5. uçta sık kirpiklenmiştir.

Pronotom eni boyundan geniş; ortada kırışık ve iri, yanlara doğru ince ve sık noktalanmış; sarı tüylerin meydana getirdiği bir orta ve iki yan uzunluğuna bariçlidir (Şekil 25 a).

Scutellum sarı tüylenmiş, Elitra kaide kısmına yakın kırışık, diğer kısımlarda iri ve uca doğru daha ince noktalanmış; sarımsı sarı tüyler belirsiz benekler teşkil etmiş; ilk 1/3'ünde seyrek, uzun dik-siyah kıllanmıştır (Şekil 25 b).

Ventral taraf ve bacaklar gri-sarı seyrek tüylenmiş; ara ara abdomende çıplak bölgeler bulunur.

Erkek genital organı (Şekil 58 a, b).

Ölçüler : (mm)

Pronotum boyu : 1,90 - 2,90 Ort: 250

Pronotum eni : 2,60 - 3,90 Ort: 3,27

Genel uzunluk : 13,50 - 20,00 Ort: 17,10

Genel genişlik : 3,20 - 5,20 Ort: 4,35

İncelenen Materyal:

Persia bor. (1♂, 1♀ S.M.F.), Persien (1♂, Frey, M.), Tachkend (2♂♂, 1♀ Frey M.).

Yayılmı:

Kuzey İran, Transkaspien, Türkistan.

Reitter (1898) Türkistandan (Taşkent) *A. müllneri*'yi tarif etmiştir. İncelenen örneklerde dış karakterler ölçüler ve erkek genital organ yapısı *A. persica*'ninkine paralel durumdadır. *A. müllneri* ayrı bir tür niteliğine sahip değildir.

Agapanthia (s. str.) verecunde CHEVROLAT, 1882

1882. *Agapanthia verecunda* Chevrolat, Ann. Soc. Ent. France, (6) II: 63

1894. *Agapanthia cynarae* var. *delagrangei* Pic, Echange, X: 75.

1898. *Agapanthia simpliciconis* Reitter, Wien, Ent. Zeitschr. XVII: 133 (syn. nov).

1912 *Agapanthia delagrangei* Pic. Mqt. Longic, VIII (2): 6.

Locus typicus: Drusarum (Suriye)

♂ ♀ Vücut uzun, Siyah renklidir.

Baş normal incelik ve sıklıkta noktalanmış, alın sık sarımtırak veya sarı tüylenmiş ve siyah kıllanmış; tepe orta yivi sarı tüylerden oluşan uzunluğuna bandlıdır. Antenlerin ilk segmenti siyah, üstte sarımsı tüylenmiş; üçüncüden itibaren sarımsı veya kızılımsı kahve, uçlarda siyah renk halkalanmış, üçüncü segment kaide ve alt tarafta seyrek beyazımsı tüylenmiş, bu açık renk tüylenmiş kısım *A. boeberi*'dekinden daha geniş; sonraki segmentler daha geniş ve sık beyazımsı tüylenmiş, uçta siyah; üçüncü ve dördüncü segmentler boyunca iç tarafta seyrek siyah kirpiklenmiş; uçlarda kirpiklenmiş, fakat kıl demeti bulunmaz.

Pronotum eni boyundan geniş; hemen hemen baştaki gibi noktalanmış, noktalama yanlara doğru daha incelmış; sayı tüylerden oluşan bir orta ve iki yan uzunluğuna bandlıdır (Şekil 26 a).

Scutellum sarı tüylenmiştir. Elitra uzun, hemen hemen paralel uzanır, her bir elitron uçta ayrı ayrı biraz üçgenimsi (dar) yuvarlanmış; kaideye yakın iri ve granüllü, uca doğru daha ince noktalanmış; muntazam dağılmış sarımtırak sarı veya kahvemsî-sarı tüyler uca doğru daha sıklaşmış ve herbir elitron'un yan tarafında daha sıklaşarak bir band teşkil etmiş; dik siyah seyrek kıllar ilk yarıda daha uzundur (Şekil 26 b).

Ventral taraf ve bacaklar sık sarı tüylenmiştir.

Erkek genital organı (Şekil 59 a, b).

Ölçüler: (mm)

Pronotum boyu	: 1,95 - 2,50	Ort:	2,26
Pronotum eni	: 2,30 - 3,40	Ort:	2,90
Genel uzunluk	: 14,00 - 18,00	Ort:	15,62
Genel genişlik	: 3,10 - 4,80	Ort:	3,92

İncelenen Materyal

Muğla Marmaris, 18.II.1976 A. Koçak (1♀ H.Ü.E.F.), Akschehir (1♀ S.M.F.), Mardin-Taurus (1♂ Frey M), Akbəs Syrien/ (2♂♂, 2♀♀ S.M.F.), Bitlis (1♂ S.M.F.).

Türkiye faunası için yeni kayıttır.

Bu türün üzerindeki açık renk ince tüylerin rengi, gri, açık renk sarıdan kahvemsi sarıya kadar değişir.

A. boeberi'ye dış görünüşüyle çok benzerse de ondan, antenlerin üçüncü segmentinin kaidedeki açık renk kıl halkalarının daha geniş oluşuyla ayrılır. Fakat en belirli farkı, erkek genital organının yapısındadır (Şekil 59 ve 60).

A. simplicicornis Reitter 1898, *A. verecunda*'dan ayrı bir tür olmayıp *A. verecunda*'nın sinonimidir.

Gerek ölçüler gerek se erkek genital organ karakterleri aynıdır.

Agapanthia (s. str.) boeberi (FISCHER 1806)

1806. Saperda boeberi Fischer, Jour. Soc. Nat. Mosc., I: 16, t. II, f.2.

1817. Saperda cynarae Germar, Reise Dalmat.: 222

1834. Saperda decore Krynicki, Bull. Soc. Nat. Mosc. VII: 170.

1863. Agapanthia cynarae (Germar): Mulsant, Col. Fr. Longic, ed. 2: 353

1927. Agapanthia diversicornis Pic, Echange, 427: 1

Locus typicus: Sarepta

♂♀ uzun vücutlu, siyah renklidir.

Baş normal incelik ve sıklıkta noktalanmış; noktalanma tepenin arkasına doğru biraz daha incelmış; alın dik siyah kıllanmış; tepe ortası yivli ve burada sarı tüylerden oluşan uzunluğuna bandlıdır. Antenlerin ilk ve ikinci segmenti siyah, ilki dışta ince beyaz tüylenmiş; üçüncü segmentten itibaren uçta siyah kaideye doğru tedrici açılan kahverengi, üçüncü segment sadece kaidede dar bir halka şeklinde beyaz tüylenmiş; sonraki segmentler yarıya kadar beyaz tüylenmiş; üçüncüden altıncıya kadar iç tarafta segment uzunluğunca siyah kirpiklenmiş; üçüncü ve dördüncü segment uçta sık siyah kirpiklenmiş fakat gerçek bir kıl demeti teşkil etmemiştir.

Pronotum eni boyundan geniş; baştaki gibi normal incelik ve sıklıkta noktalanmış; sarı tüylerden oluşan bir orta ve iki yan uzunluğuna bandlıdır (Şekil 27 a).

Scellum sarı tüylenmiştir. Elitra iri noktalanmış; muntazam dağılmış grimsi-sarı tüyler uca doğru sıklaşmış ve herbir elitronun yan kenar uzunluğunca daha da sıklaşarak band teşkil etmiş; bazal yarıda seyrek dik uzun siyah kıllanmıştır (Şekil 27 b).

Ventral taraf ve bacaklar kısa sarı tüylerle örtülmüştür.

Erkek genital organı (Şekil 60 a, b).

Ölçüler: (mm)

Pronotum boyu :	1,70 - 3,10	Ort:	2,48
Pronotum eni :	2,30 - 4,10	Ort:	3,24
Genel uzunluk :	12,00 - 20,50	Ort:	16,80
Genel genişlik :	3,00 - 5,70	Ort:	4,29

İncelenen Materyal:

Güney Fransa (1♀ S.M.F.), Hisp (1♂ S.M.F.), Farenso 22.VI.17 (1♀ Z.S.M.), Agrinion 20-V.05 (1♀ Z.S.M.), Mazedın (3♂♂, 4♂♂, Z.S.M.) Attica (1♂ Z.S.M.), Saloniki (1♂ Z.S.M.), Graecie Kryoneri 16.V.24 (2♂♂, 2♀♀ Z.S.M.), Olympia 4-V-09 (1♀ Z.S.M.), Edirne (2♂♂, 2♀♀ S.M.F.), İstanbul (3♂♂, 5♀♀ S.M.F., 1♂, 1♀ Z.S.M.), Bursa-Uludağ Ca.: 1230 m 12-VII-1971 A. Koçak (1♀ H.Ü.E.F.), Bilecik (1♂ S.M.F.), Erzurum (1♂ S.M.F.).

Almanya (Reitter 1912), Avusturya (Harde 1966), Filistin (Heyrovsky, 1948), Suriye (Plavilstshikov, 1930) yayılımı da verilmiştir.

Bu tür bu isim altında sadece Winkler Katoloğunda (1924 - 1932) "*A. Boeberi* Fisch. 06" geçmektedir. Diğer araştırmacılar bu türden *A. cynarae* Germar (1817) olarak bahsetmişlerdir. Plavilstshikov (1930) *A. cynarae*'yi tanımladıktan sonra şu satırları dipnot olarak verir "Winkler Katoloğuna göre bu tür "*A. Boeberi* Fisch. 1806" ismini taşımaktadır. *A. Boeberi*'nin tanımı belli olmadığı için sinonimlik daha akla yatkin olurdu".

Aşağıda her iki literatürün originali verilmiştir:

La Sperde de Boeber, élytres, noires, velues e jaunes avec une trait noir, antennes annelées de noir, et de blanc.

Saperda Boeberi, elytsis nigris, tomentosoflavus, nigro-striatis, antennis ex albo et nigro annulatis.

La Saperda da Böber, est appllée ainsi l'honneur de notre premier Entomologiste en Russie Mons. le Conseiller d'Etat et Chevalier de BOEBER a Ptersburg; cet insecte est jolippar la régularité avec la quelle il est dessiné, j'ai trouvé dans la riche Colletion de Gorenka. Il a des antennes plus lougues que le corps, annelées de noir et de blanc, mais de façon que le noir domine la tête et le corselet soust noir, avec une ligne arange au milieu, interrompue par une ligne noire à la fin de la tête. Les Wélytren soust une sond noir et portent une duvet jaunâtre.

Portre. Sorepta

Saperda Cynanae mihi, thorace lineato nigra, fulvo tomentosa, antennis nigris, articulis basi albiolis.

Bei Fiume und Arbe auf Disteln. So gross als Saperda Asphodeli Latr. bis zur Grösse der Sap. cardui herab.

Sie unterscheidet sich von beiden durch die Fühler, deren Glieder schwarz und an der Wurzel nur schmall weiss geringelt sind, da bei jenen beiden die einzeln Glieder weiss mit schwarzen Spitzen erscheinen.

Yukarıda tariflerden anlaşılacağı gibi Germar'ınkinin Fischer'inkinden bir üstünlüğü yoktur. Ayrıca Firscher türün resmini de vermiştir. *A. cynarae* Germar *A. boeberi* Fischer'in sinomini olmalıdır.

Agapanthia (s. str.) angelicae REITTER, 1898.

1898. *Agapanthia angelicae* Reitter, Wien Ent. Zeitg. XVII: 131.

1907. *Agapanthia auliensis* Pic. Mat. Longic., VI (2): 12-13.

Locus typicus: Aşkabad (Türkistan)

♂ ♀ kurşuni parıltılı siyah renklidir.

Baş ince ve sık noktalanmış; tepe ortası sarı tüylerin meydana getirdiği ince bir uzunluğuna bandlıdır. Antenlerin 1. ve 2. segmenti siyah, ilki uzun siyah kıllanmış ve dış tarafta ince gri tüylenmiş; 3. segmentten itibaren sarı ve siyah renk halkalanmış, sarı kısımlar seyrek beyazımsı-gri tüyleniş; 3. ve 4., 5. segment uçta sık kirpiklenmiş fakat kıl demetsizdir.

Pronotum eni boyundan geniş; normal sıklık ve incelikte noktalanmış; sarı tüylerin meydana getirdiği bir orta ve iki yan uzunluğuna bandlıdır (Şekil 28 a).

Scutellum sık sarı tüylenmiştir. Elitra kaideye yakın iri ve kırışık, uca doğru ince noktalanmış; sarı tüylerin meydana getirdiği benekler muntazam diziler halinde uzanmış; sarı tüyler epipleura üzerinde sıklaşarak dar bir uzunluğuna band teşkil etmiş, bu bandın yanı sıra daha açık renk marginal band bulunur (Şekil 28 b).

Ventral taraf ve bacaklar gri tüylenmiş; abdomende yer yer çıplak bölgeler bulunur.

Erkek genital organı (Şekil 61 a, b)

Ölçüler: (mm)

Pronotum boyu : 1,80 - 2,70 Ort: 2,08

Pronotum eni : 2,20 - 3,60 Ort: 2,84

Genel uzunluk : 12,00 - 17,50 Ort: 13,60

Genel genişlik : 3,20 - 5,00 Ort: 3,74

İncelenen Materyal

Persia Astrabad 5-99 Coll. Hauser (2♂♂, 2♀♀ Frey M.), Astrabad (1♂, 2♀♀ S.M.F.), Persia (1♂ S.M.F.), Pers. Kopet-Dagh (1♂ S.M.F.), Trans Caspi. (1♀ S.M.F.), Arwas, Transkasp. (1♂ Frey M.), Transkaspia Saramsakli 6-07 Hauser (1♀ Frey M.), Aulie Ata Syr. Daria (3♀♀ Frey M.)

Yayılımı:

Türkistan, İran.

Agapanthia (s. str.) hauseri REITTER. 1901.

1901. Agapanthia hauseri Reitter, Deutsche Ent. Zeitschr., I: 185-186.

Locus typicus: Türkistan-Kopet Dağı

♂ ♀ ince uzun vücutlu, kurşuni parıltılı siyah renklidir.

Baş ince ve sık noktalanmış; tepe ortası sarı tüylerin meydana getirdiği uzunluğuna bandlıdır. Antenlerin ilk segmenti siyah ve siyah kıllanmış; 3. segmentten itibaren turuncu ve siyah renk halkalanmış ve turuncu kısımlar ince beyazımsı-gri tüylerle örtülmüş; 3.-6. segmentler iç tarafta siyah renk kirpiklenmiş; uçta kıl demeti bulunmaz.

Pronotum eni boyundan geniş; normal incelik ve sıklıkta noktalanmış; sarı tüylerin meydana getirdiği bir orta ve iki uzunluğuna yan band bulunur (Şekil 29 a).

Scutellum sık sarı tüylenmiştir. Elitra paralel uzanır; kaideden uca doğru gittikçe incilir şekilde noktalanmış; kaideye yakın daha seyrek, uca doğru daha sıklaşan sarı tüyler benekler teşkil etmiş ve yanlarda band şeklinde daha da yoğunlaşmıştır (Şekil 29 b).

Ventral taraf ve bacaklar açık sarı renk tüylenmiş; meso ve metathorax'ın yanları daha sık sarı tüylenmiştir.

Erkek genital organı (Şekil 62 a, b).

Ölçüler: (mm)

Pronotum boyu : 150 - 2,10 Ort: 1,70

Pronotum eni : 2,00 - 2,80 Ort: 22,27

Genel uzunluk : 9,80 - 13,50 Ort: 11,30

Genel genişlik : 2,70 - 3,80 Ort: 3,07

İncelenen Materyal:

Transcaspia Kisil-Arwat F. Hauscr. 1898 (1♀ S.M.F.) Transcaspia Neu-Saratow (2♂♂ S.M.F.).

Agapanthia (s. str.) bucharica PIC. 1901

1901. Agapanthia bucharica Pic, Mat. Longic., III (3): 13

Locus typicus: Buhara.

♂ ♀ İri ve geniş vücutlu, siyah renklidir.

Baş üzerinde tepe sarı tüylerden uzunluğuna orta bandlı; normal incelikte

noktalanmıştır. Antenler 3. segmentten itibaren kızıl kahve ve siyah halkalanmış; uçta kil demetsiz: 3.-6. segmentler iç tarafta koyu renk kirpiklenmiştir.

Pronotum eni boyundan çok geniş, noktalanma baştakinden daha iri: sarı tüylerin meydana getirdiği bir orta ve iki yan uzunluğuna bandlar bulunur (Şekil 30 a).

Scutellum sık sarı kıllanmıştır. Elitra kısa ve geniş yapılı: iri noktalanmış; sarı tüyler az çok yoğun benekler haline dağılmıştır (Şekil 30 b).

Ventral taraf sarımtırak tüylenmiş; meso ve metathorax'ın yanları daha sık tüylenmiştir.

Erkek genital organı (Şekil 63 a, b).

Ölçüler: (mm)

Pronotum boyu :	2,00 - 2,70	Ort: 2,37
Pronotum eni :	3,20 - 3,90	Ort: 3,50
Genel uzunluk :	13,50 - 18,50	Ort: 15,87
Genel genişlik :	4,00 - 5,50	Ort: 4,67

İncelenen Materyal

Ost Buchara Tschitschantan Nusswald F. Hauser 1898 (1♂, 2♀♀ Frey M.),
Susamyry Türkistan (1♀ Frey M.)

Agapanthia (s. str.) daurica GANGLBAUER, 1884.

1884. Agapanthia daurica Ganglbauer, Best.-Tab., VIII: 110 (544)

1873. Agapanthia angusticollis Blessig, Hor. Soc. Ent. Ross., IX: 217.

1913. Agapanthia melancholica Suvorov, Rev. Russé d'Ent., XIII (1): 79: 80.

Locus typicus: Daurien, Amur.

♂ ♀ Mavimsi-siyah veya yeşilimsi-siyah renklidir. Gözlerin alt yarısının dikey kesiti uzun olup yanaklar kısadır. Baş uç tarafta sık, ince ve derin noktalanmıştır. Antenler 3. segmentten itibaren grimsi beyaz ve siyah renk halkalanmış, zemin rengi kaideden itibaren kızılımsı uçta siyahtır.

Pronotum eni boyundan geniş: normal incelik ve sıklıkta noktalanmış; sarımtırak tüylerin meydana getirdiği bir orta ve iki yan uzunluğuna bandlar bulunur (Şekil 31 a).

Scutellum sarımtırak tüylenmiştir. Elitra iri noktalanmış; sarımsı tüyler sık ve belirli benekler meydana getirmiştir (Şekil 31 b).

Ventral taraf ve bacaklar gri-beyaz tüylerle örtülmüştür.

Erkek genital organı (Şekil 64 a,b)

Ölçüler: (mm)

Pronotum boyu :	1,20 - 1,90	Ort: 1,70
Pronotum eni :	1,80 - 2,40	Ort: 2,16

Genel uzunluk: 9,50 - 15,00 Ort: 12,87

Genel genişlik: 2,50 - 3,60 Ort: 3,15

İncelenen Materyal:

Ussuri Kasakawiisch 1907 Korb (1♀ Viyana M.), Krasnojarsk İenisscisgeb. (1♂ Frey M.), Mandshurei Syaolin Mai 1938 (1♂, Frey M.), Mandshurei Gaolinzy VI-1938 (1♀ Frey M.), Wladiwestok Ost-Asien (1♀ Z.S.M), Alatan 17-6-05 (1♂ Z.S.M.), N.O. Korea (1♂ Z.S.M.), Sibirien (1♂ S.M.F.), Sibiria orient (1♂, 1♀ S.M.F.), Yeza-Japan (1 Spcc. S.M.F.).

Yayılmı:

Orta ve doğu Sibirya.

Agapanthia (s. str.) villosoviridescens (DE GEER 1775)

1775. *Cerambyx villosoviridescens* De Geer, Mém. Ins. V: 76.

1772. *Cerambyx cardui* Scopoli, Annus Hist. Nat. V: 101.

1776. *Cerambyx lineata* Müller, Fauna Fridr.: 95.

1778. *Cerambyx virens* Voet, Cat, Col., II: 22 t 20 f. 98.

1790. *Saperda viridescens* Gmelin, in Linne, Syst. Nat. ed. 13, I (4): 1864.

1793. *Saperda nigricornis* Fröl, Naturf. XXVII: 141.

1797. *Saperda lineatocollis* Donovan, Brit. Ins., VI, t. 209.

1817. *Saperda angusticollis* Gyllenhal, in Schönherr, App. Syn. Ins., I (3): 189.

1839. *Agapanthia villosoviridescens* (DeGeer), Mulsant, Longic, Fr., 175.

Locus typicus: verilmemiş.

♂♀ uzun vücutlu, mavi-gri parıltılı siyah renklidir.

Baş ince ve sık noktalanmış; alın sık sarı tüylenmiş ve siyah kıllanmış; tepe ortası yivli ve burada sarı tüylerden oluşan uzunluğuna bandlı; gözlerin alt yarısı kısa, yanaklar uzundur. Antenlerin ilk segmenti siyah, sık noktalanmış; üstte ince şerit halinde beyaza yakın açık renk tüylenmiş; üçüncü segmentten itibaren açık renk halkalanmış, üçüncü segment 3/4'üne kadar, dördüncü yarısından fazla, sonrakiler yarıya kadar sık beyazımtırak tüylenmiş; uç kısımda siyah; üçüncü, dördüncü ve daha seyrek olmak üzere de beşinci segment iç tarafta seyrek kirpiklenmiş; uçta kıl demeti bulunmaz.

Pronotum eni boyundan geniş, ince ve sık noktalanmış; sarı tüylerden oluşan bir orta ve iki yan uzunluğuna band bulunur (Şekil 32 a).

Scutellum sık sarı tüylenmiştir. Elitra uzun yapıda, uçta ayrı ayrı yuvanlanmış; iri granüllü noktalanmış; sarı tüyler düzensiz dağılarak benekli bir görünüş açığa çıkarmış; ilk yarıda uzun dik, uca doğru kısa ve yatık siyah seyrek kıllıdır (Şekil 32 b).

Ventral taraf sık sarı-gri tüylenmiş, bacaklar ise, femurlar sarı, tibia ve tarsuslar daha açık renk sarımsı-gri tüylenmiş; göğsün yanları daha uzun sarımtırak tüylenmiştir.

Erkek genital organı (Şekil 65 a, b)

Ölçüler: (mm)

Pronotum boyu :	1,30 - 2,40	Ort:	1,98
Pronotum eni :	1,60 - 2,90	Ort:	2,45
Genel uzunluk :	8,50 - 17,00	Ort:	13,40
Genel genişlik :	2,20 - 4,50	Ort:	3,40

İncelenen Materyal:

England (1 ♂, 1 ♀ S.M.F.), Frankreich (1 ♀ S.M.F.), Hisp. (2 ♂ ♂, 1 ♀ S.M.F.), Bayern 27-7-1946 (1 ♀ Z.S.M.), Bayr. Wald 18-7-16 (1 ♀ Z.S.M.), Kronstadt Siebenbürgen (2 ♂ ♂, 1 ♀ Z.S.M.), Strausberg Berlin A. Heyne (1 ♂, 1 ♀ Z.S.M.), Briga 8-6-05 (1 ♂ Z.S.M.), Mazedonien Merkova 10-6-18 (2 ♂ ♂, 1 ♀ Z.S.M.), Graec. (1 ♂ Z.S.M.), Edirne (1 ♀ S.M.F.), Türki, A. Richter Uludağ Bursa 18-20-VI-67 (1 ♀ Z.S.M.), Asia-minor-Sabandja V. Bodmayer (1 ♂ Z.S.M.), Sarepta 15-5-09 (1 ♂ Z.S.M.), Turkestan (3 ♂ ♂, 4 ♀ ♀ Z.S.M.)

Türkiye için verilmiş kayıtlar:

Denizli-Tavas, 30.V.1967 4 ♂ ♂, 1 ♀ (Zümreoğlu 1975), Aydın 20.V.1968 2 ♂ ♂, 1 ♀ (Zümreoğlu 1975), Ankara Eğinir Gölü 5.VIII.1968 Isparta Keçiörlü (Zümreoğlu 1975), Hakkari-yüksekova (Fuchs-Breunnig 1970).

Agapanthia (s. str.) subchalybaea (REITTER 1898)

1898. A. villosoviridescens var. subchalybaea Reitter Wien. Ent. Zeitg., XVII: 134.

1929. A. subchalybaea subchalybaea (Reitter): Plavilstshikov, Ent. Nachrichtsbl., III (3): 103.

1929. A. subchalybaea turanica Plavilstshikov, Ent. Nachrichtsbl., III (3): 103.

1935. A. helianthi Plavilstshikov, Ent. Blätter, 31 (5): 250-253 (Syn. nov.)

1968. A. subchalybaea (Reitter): Plavilstshikov, Sb. Trud, zool. Muz., 11: 159-161.

1968. A. turanica Plavilstshikov, Sb. Trud. zool. Muz., 11: 161-162 (Syn. nov.).

Locus typicus: Kafkasya

♂ ♀ Hafif metalik parıltılı siyah renklidir.

Baş orta yivli ve burada sarı tüylerden uzunluğuna bandlı; ince ve sık noktalanmıştır. Antenler 3. segmentten itibaren kaideden başlayarak kızıl kahve ve siyah halkalanmış; kızıl kahverengi kısımlar ince beyaz tüylenmiş; uçta kıl demetsiz, bazı bireylerde 3. segment uçta sık kirpiklenmiş fakat gerçek kıl demeti teşkil etmez.

Pronotum eni boyundan geniş; irice ve sık noktalanmış; sarı renk tüylerin meydana getirdiği bir orta ve iki yan uzunluğuna bandlıdır (Şekil 33 a).

Scutellum sık sarı tüylenmiştir. Elitra şekil ve tüylenmesi hayli değişken olup, bazı bireylerde daha düz, bazılarında hafif konveks, mat veya parlaktır; iri granüllü ve kırışık noktalanmış; sarı renk tüyler az belirli benekler teşkil etmiş, uca doğru daha sıklaşmış, yanlarda band meydana getirircesine yoğunlaşmıştır (Şekil 33 b).

Ventral taraf ve bacaklar açık renk tüylerle örtülmüş; thorax'ın yanları biraz daha uzun ve sık kıllanmıştır.

Erkek genital organı (Şekil 66 a, b)

Ölçüler: (mm)

Pronotum boyu :	1,70 - 2,30	Ort:	2,07
Pronotum eni :	1,90 - 2,80	Ort:	2,49
Genel uzunluk :	11,50 - 16,00	Ort:	14,70
Genel genişlik :	2,80 - 4,00	Ort:	3,58

İncelenen Materyal:

Caucasus, Reitter, subchalybaea n. sp. Reitter (1♂, S.M.F.), Caucasus, Reitter-Leder (1♂, 1♀ Z.S.M.), Kaukas (1♂, 1♀ S.M.F.), Kisha-Kuban Geb. 26.VI.14. Coll. prager (1♂ Z.S.M.), Wernoje 1908, Coll. Merzb (4♂♂, 4♀♀ Z.S.M.), Wernoje, Ala-Tau (1♂, 1♀ S.M.F.), Tian Schan Coll. Merzb. (1♂, 1♀ Z.S.M.), Piatzenkamt 11.V.1959 (1♂ Z.S.M.), Tokmak (1♀ S.M.F.), Kırgıs Sai (Semiryetocheusk) (1♂ S.M.F.) Ost Karpath (1♀ S.M.F.).

Yayılmı:

Türkiye; Kars Satunin (Plavilstshikov, 1929), Konya Ayschir (Demelt, 1963), Kafkasya, Transkafkasya, Türkistan.

Bu tür dış görünüşü ile *A. villosoviridescens*'e çok benzer. Ondan vücudun daha yassı, elitra üzerindeki açık renk tüylerin daha seyrek ve bu tüylerin meydana getirdiği beneklerin daha belirsiz oluşu ile ayrılırsa da en bariz fark genitaliada açığa çıkmaktadır. Bu iki türü en kesin ayırma şekli genital preparatın faydalanmadır (Şekil 65, 66).

Çok sayıda fertten hazırlanan genitalia preparatını tetkik neticesinde *A. villosoviridescens* var. *Lederi* 1884 (Ganlbauer) olarak Kafkaslardan tarif edilmiş, form'un genitaliasının *A. subchalybaea*'nın genitaliasının görünümüne sahip olduğu ortaya çıkarılmıştır. *A. villosoviridescens* forma *typica*'dan iki misli daha kalın antenlere sahip olan bu form vücut ölçüleri ile de *A. villosoviridescens*'den çok *A. subchalybaea*'ya yakındır. Böylece, bundan böyle bu formu *A. subchalybaea* f. *lederi* olarak kabul etmek daha yerinde olacaktır.

Daha önce *A. villosoviridescens*'in varyetesi olarak tarif edilmiş olan bu türü (Reitter, 1898) Plavilstshikov (1929) iyi bir görüşle ayrı bir tür olarak tarif etti. Fa-

kat aynı zamanda *A. subchalybaea turanica*'yı Türkistanda yaygın bir alt tür olarak ayırdı ve daha sonra da (1968) *A. turanica* adı altında ayrı bir tür olarak tarif etti. Plavilstshikov *A. turanica*'yı vücut üzerindeki örtü tüylerinin daha açık (gri), daha yumuşak ve daha seyrek, eltranın daha düz ve sık noktalanmış ve az parlak, abdomenin alt tarafının daha kısa, ince ve sık kıllarla örtülü oluşu ile *A. subchalybaea*'dan ayırır.

A. turanica Plav'nın Cotype'leri incelenerek erkek genital organı ve dış karakterlerine göre ayrı bir tür olmadığı kanısına varıldı.

Türkistanda da tipik *A. subchalybaea* mevcuttur (Heinz. 1966), bu yüzden alt tür olarak isimlendirilemez.

A. helianthi Plavilstshikov (1935) *A. subchalybaea* ile aynı ölçülere ve karakterlere sahiptir. Genitalia'sı ise bir türün bireylerindeki olabilecek ufak farkı bile göstermeksizin aynıdır. Araştırmacı vücut üzerindeki örtü tüylerinin daha koyu sarı ve sık, antenlerin üçüncü ve dördüncü segmentinin uçta daha sık kirpiklenmiş olmasıyla onu *A. subchalybaea*'dan ayırırsa da bu özellikleri *A. subchalybaea*'da bulmak mümkündür. Yazar *A. helianthi*'yi *A. subchalybaea*'nın taze ve genç örneklerine göre tarif etti. Yaşlı ve aşınmış örneklerin *A. subchalybaea*'dan ayrılamayacağını kendisi de dipnot halinde neşriyatında verir.

A. halianthi *A. subchalybaea*'nın sadece bir formudur.

Bu taran iki formu daha tarif edildi ki bunlar görülememiş ve de çalışılan materyal arasında ayrılamamıştır.

A. subchalybaea f. subnigra Pic. (1890. Echange, VI (63): 119) *A. subchalybaea f. mesmini* Pic. (1927. Echange: 428: 7)

Üst taraf belirsiz açık renk tüylü; pronotumun açık renk tüylerden uzunluğuna bandların eksik; elitra tüy beneksiz ve sadece tek tüy tüylenmiş antenler daha koyu, üçüncü segment çok ince ve seyrek tüylenmiş ve böylece koyu renk görünür. Elitra daha dar ve uca doğru bariz daralmıştır.

A. subchalybaea f. subacuta Pic. (1909) Echange, XXV (290): 106

Elitra çok kısa, uca doğru çok daralmış ve aralıklı; açık renk tüy beneksizdir.

Pronotumun açık renk tüylerden uzunluğuna bandları mevcuttur. Antenler seyrek açık renk kıllanmıştır. Vücut formu *A. cardui*'yi andırır.

Agapanthia (s. str.) maculicornis (GYLLENHAL 1817)

1817. Saperda maculicornis Gyllenhal'in Schönherr, App. Syn., Ins., I (3): 189.

1830. Saperda trivittata Gebler, Lederbours Reise, II (2): 188.

1884. Agapanthia maculicornis (Gyllenhal): Ganglbauer, Best.-Tab., VIII: 109 (542).

1974. Agapanthia fallax Holzschuh, Zeitschr. Österr. Ent. 3/4: 95-96, f. 12 (sub. syn. nov.)

Locus typicus: Macaristan.

♂♀ Mat grimsi-siyah renkli vücut sık ve uzun gri-siyah kıllarla kaplıdır.

Baş iri noktalanmış; alın gri tüylenmiş ve siyah kıllanmış; tepe orta yivli ve burada grimsi beyaz veya beyazımsı sarı tüylerden oluşan uzunluğuna bandlı; gözlerin alt yarısı çok geniştir. Antenler kalın; ilk segmenti siyah, siyah kıllanmış ve dışta seyrek kısa açık renk tüylenmiş; üçüncü segmentten itibaren açık renk halkalanmış üçüncü kaidede dar bir halka şeklinde dördüncü yarısına yakın, beşinci yarısına kadar, sonrakiler yarısından fazlasına kadar beyaz tüylenmiş, uçta koyu kahve renkli; uçlarda kıl demeti bulunmaz; segmentler içte sık ve uzun kirpiklenmiştir.

Pronotum eni boyundan geniş; yanlarda ortada dışarıya doğru hafif yuvarlanmış; başkatine göre daha sık noktalanmış; açık renk tüylerden oluşan bir orta ve iki yan uzunluğuna bandlar bulunur (Şekil 34 a)

Scutellum sık beyazımsı-sarı veya grimsi beyaz tüylenmiş; elitra paralel uzanmış ve ayrı ayrı dar veya geniş yuvarlanmış; mat görünüşte; muntazam dağılmış açık renk tüyler herbir elitronun yanlarında bazal yarıda daha sıklaşarak belirsiz yan band meydana getirmiş; seyrek uzun koyu renkli kıllar kaideden itibaren uca doğru gittikçe kısalmış ve eğik durumdadır (Şekil 34 b)

Ventral taraf ve bacaklar uzun grimsi beyaz tüylenmiş; gözlerin iç kenarlarından mandibüllerin kaidesine uzanan band ve art thorax'ın episternası daha kesif grimsi beyaz tüylenmiştir.

Erkek genital organı (Şekil 67 a, b)

Ölçüler: (mm)

Pronotum boyu :	1,50 - 1,90	Ort:	1,67
Pronotum eni :	1,70 - 2,20	Ort:	1,98
Genel uzunluk :	9,50 - 13,00	Ort:	11,40
Genel genişlik :	2,30 - 3,20	Ort:	2,70

İncelenen Materyal:

Ficuzza (1♂ S.M.F), Ungarn (1♂, 1♀ S.M.F., 1♂ Z.S.M.), Budapest (1♂ Frey M.), Europ. med. (1♀ S.M.F.), Türcei (1♂ S.M.F.), Sarepta (1♀ Z.S.M.), Ross mer. (1♀ Z.S.M.).

Türkiye için Hakkari-Yüksekova (Fuchs-Breun, 1970) kayıt verilmiştir.

Holzschuh (1974) Muş ve Hakkariden *Agapanthia fallax*'ın tarif etti. (Holotype ♂ Anatolien. Pro. Mus. Buglan geçidi, 1600 m. 11.-15.6-1973 C. Holzschuh. 88 Paratypen (♂♂ und ♀♀) mit den selben Daten, 2 Exemplare auch von 1900 m, 16.-17.6.1973; 2♂♂, 1♀ Paratypen. von Anatolien, Prov. Hakkari, Diz Köy, 21.6.1973, 1400 m; alle Exemplare leg C. Holzschuh).

Münih Zooloji Müzesinde araştırmalara devam edildiği sırada örnekler istendi fakat bu rica araştırıcı tarafından çok uzak bir zamana ertelendi ve bir daha da hiçbir cevap verilmedi. Holotype ve Paratype'ler kendi özel koleksiyonunda olduğu için görebilme imkânı olmadı.

Tipleri görülmemiş olmasına rağmen literatürdeki deskripsiyon ve fotoğraflardan *A. fallax*'ın yeni bir tür olmayıp *A. maculicornis*'in aynı olduğunu anlamak zor değildir.

Yazar bu türü *A. violacea* grubuna daha yakın bulduğu halde *A. maculicornis*'den de kesin farklarla ayıramamış. *A. maculicornis*'de dik kıllanmanın vücudun her yerinde olduğunu, *A. fallax*'da daha eğik olduğunu vücudun üzerindeki açık renk tüylenmenin *violacea*'nin benzer ve art göğsün episternasının daha sık açık renk tüylendiğini belirtir.

A. maculicornis'de uzun koyu renk kılları daha önceki araştırmacılar dik olarak ifade ettikleri için Holzschuh'u bu terim yanıltmış olacak, oysa ki bu kıllar tam olarak yatkın olmamakla beraber, eğir durumdadır. Göğsün yanları da daha sık açık renk tüylenmiştir.

A. fallax Holzschuh ayrı bir tür olmayıp *A. maculicornis* Gyllenhal'in sinonimidir.

Agapanthia (s. str.) cardui (LINNE 1767)

1767. *Cerambyx cardui* Linné, Syst. Nat., ed 12: 632.

1786. *Saperda coerulea* Petagnac, Spec. Ins. Calabr.: 18, f. 18.

1787. *Saperda suturalis* Fabricius, Mant. Ins., I: 149.

1817. *Saperda trilineata* Schönherr, App. Syn. Ins., I (3): 433.

1835. *Agapanthia cardui* (Linné): Serville, Ann. Soc. Ent. France, IV: 36.

1882. *Agapanthia subacutalis* Chevrolat, Ann. Soc. Ent. France, 6 (II): 63-64.

♂ ♀ Ufak yapılı ve bronz-koyu zeytin yeşili veya siyaha kadar değişen metalik renktedir.

Baş sık ve ince noktalanmış; alın beyaz veya sarımsı beyaz tüylenmiş; tepe aynı renk tüylerin meydana getirdiği uzunluğuna orta bandlıdır. Antenlerin ilk ve ikinci segmenti siyah, üçüncü segmentten itibaren kızılkahve renk ve uçta siyah, kızılkahve kısımlar beyaz tüylenmiş; üçüncü, dördüncü yarısından fazlasına, diğerleri yarıya kadar beyaz tüylenmiş; üçüncü, dördüncü ve beşinci segmentler uzunluğunca iç tarafta siyah kirpiklenmiş; uçta kıl demetsizdir.

Pronotum eni boyundan çok az geniş; baştakinden daha sık ve ince noktalanmış; beyaz veya sarımsı tüylerden oluşan bir orta ve iki yan uzunluğuna band bulunur (Şekil 35 a).

Scutellum sık sarı veya beyazımsı-gri tüylenmiştir. Elitra kaide kısmında geniş uca doğru tedrici daralarak uçta hafif sivri yuvarlanmış; kaideye yakın iri ve kırışık,

uca doğru daha ince noktalanmış; muntazam dağılmış ince yatık grimsi beyaz veya beyazımsı sarı tüyler uca doğru daha sıklaşmış ve herbir elitronun sutural kenarı uzunluğunca band teşkil edecek şekilde sıklaşmıştır (Şekil 35 b).

Ventral taraf ve bacaklar ince seyrek açık renk tüylenmiştir.

Erkek genital organı (Şekil 68 a, b).

Ölçüler: (mm)

Pronotum boyu	: 1,20 - 2,40	Ort: 1,73
Pronotum eni	: 1,30 - 2,80	Ort: 1,94
Genel uzunluk	: 7,00 - 14,50	Ort: 10,20
Genel genişlik	: 1,80 - 3,80	Ort: 2,63

İncelenen Materyal:

Süd Frankreich 350 m. 11-6-53 A. Bilek (1♂ Z.S.M.), Lanjaran 17-7-95 Kb. (1♂, ♀ Z.S.M.), Spanien 4-1958 Bezzel (1♂, 1♀ Z.S.M.), Andalwsien (1♀ Z.S.M.), Cuence 21-VI-1887 Korb. (1♂ Z.S.M.), Algericas 17-V-1895 Korb. (1♂, 1♀ Z.S.M.), Portugal (1♂ S.M.F.), Jugoslavia 19-V,1965 Freude (1♀ Z.S.M.), Ungarn-Sinandornya Dr. Itzinger 25-5-27 (1♂, Z.S.M.), Gricchanland 8-V-1968 W. Gros (1♂ Z.S.M.), Olympia 13-5-04 (1♀ Z.S.M.), Sic., (1♀ Z.S.M.), Corsica (1♀ Z.S.M.), Brige 2-6-057 (1♂ Z.S.M.), Cyprus 10-IV-21-VI-938 (1♂, 1♀ Z.S.M.), Tunis V-86 (1♀ D.D.R.M.B.), Syrie (1♀ S.M.F.), İstanbul (1♂ S.M.F., 1♂ Z.S.M.), Belgrad Ormanı (1♀ S.M.F.) Alemdağ (1♂ S.M.F.), N.W. Türki Uludağ bei Bursa 20-22-V-1966 A. Richter (1♂ Z.S.M.), Türki-İzmit 18-V-1969 W. gross (1♂ Z.S.M.), Symra (1♂ S.M.F.), Ankara-Çubuk Barajı I Ca. 950 m. 25-VI-1972 B. Önalp (1♂, 1♀ H.Ü.E.F.), Gölbaşı-Kepekliboğazı Ca. 900 m. 31-V-1972 B. Önalp (2♂♂, 1♀ H.Ü.E.F.), Ayaş Beli, Ca: 1100 m 23.VI.1973 B. Önalp (1♀ H.Ü.E.F.), Konya 11-VI-1971 (1♀ Kol. Wancke), İçel-Mut, 20-VI-1972 (1♂ KolWancke), Adana Cilicia (1♀ Z.S.M.), Türki Antiochia 16-5-1966 A. Richter (1♂, 2♀♀ Z.S.M.), Kars-Tuzluca, 17-VIII-1972 (1♂ Kol Wancke), Ordubad 13 Kulzr, (1♂, 1♀ Z.S.M.), İran-Tahran-Şcmşak 9-VI-1950 2 Spec. (Fuchs. 1956)

Bütün Türkiye'de yayılım gösterir.

Bu türün aşağıdaki formları tarif edilmiştir.

A. cardui ab. nigroaenea Mulsant = *ab. marginalis* Mulsant: Çok ufak yapılı ve elitranın bitişme yeri uzunluğunca sarı veya beyaz kıllardan band-mevcut değildir.

A. cardui ab. consobrina Chevrolat: Vücut ince ve uzun, elitra uçta daha bariz yuvarlanmış, daha sık noktalanmış ve bitişme yeri uzunluğunca açık renk band sarı renktedir.

A. cadui ab. paregallei Mulsant: Elitra mavimsi-siyah, bitişme yeri uzunluğunca uzanan açık renk band mevcut değil; antenler daha kısa, kısa beyaz halkalanmıştır.

A. cardui ab. grosa Pic: Pronotum eni boyundan geniş, kaidede çok geniş; antenler daha kalın, üçüncü segment birincisinden daha uzun değil, kısa açık renk halkalanmıştır.

A. cardui ab. ruficornis Pic: Antenlerin üçüncü segmentten itibaren zemin rengi kızılımsı.

Bunlardan sadece *A. cardui f. nigroaenea* Mulsant = *A. cardui f. peragallei* Mulsant. *A. cardui forma typica*'dan ayrı bir form teşkil eder, diğerleri form olarak isimlendirilemez.

Agapanthia (Ludwigia) lixoides (LUCAS, 1849)

1849. *Agapanthia lixoides* Lucas, Explor. d'Algér. cal.: 499-500, t. 42, f. 7.

Locus typicus: Oran, Cezayir

♂ ♀ İnce uzun vücutlu siyahımsı kahverenkli.

Baş ince ve normal sıklıkta noktalanmış; alın beyazımsı kıllanmış, tepe ortası beyazımsı tüylerden uzunluğuna bandlıdır. Antenlerin ilk üç segmenti kızıl-kahverengi, uçta siyah, iç taraf segment uzunluğunca sık koyu renk kirpiklenmiş; sonraki segmentler yarım fazlasına kadar kısa beyaz tüylenmiş, uçta siyah; beyaz tüyler arasından kızılkahve zemin rengi gözükür.

Pronotum boyu hemen hemen eni kadar uzun, ince noktalanmış, tam olarak uzanan bir orta ve daha ince tam olmayan iki yan beyazımsı tüylerden uzunluğuna bandlıdır (Şekil 36 a).

Scutellum beyazımsı tüylenmiştir. Elitra omuzlarda kaide ve yan kenar ile dik açı teşkil edencesine çıkıntı teşkil etmiş, uçta çok fazla sivrilmiş; her bir elitron uzunluğuna dört sıra halinde dizilmiş çıplak yuvarlık noktalanmış, bu sıralardan elitranın bitişme yerine yakın olanlar düzgün, diğerleri az çok karışık bir dizi teşkil etmiş; bunların arasında ince noktalanmış; grimsi beyaz tüylerle örtülmüş, bu tüyler bitişme yeri boyunca kesifleşerek ince band teşkil etmiştir (Şekil 36 b).

Ventral taraf ve bacaklar gri ve kahverengi tüylerle örtülmüş, arada yer yer çıplak noktalar mevcuttur.

Erkek genital organı (Şekil 69 a, b)

Ölçüler: (mm)

Pronotum boyu :	1,50 - 1,80	Ort:	1,60
Pronotum eni :	1,50 - 1,90	Ort:	1,70
Genel uzunluk :	9,20 - 10,70	Ort:	10,00
Genel genişlik :	2,20 - 2,60	Ort:	2,40

İncelenen Materyal:

Algier (1♂, 1♀ S.M.F.), Algérie, Algir D.H.J. Veth (1♂ S.M.F.), Algérie Lambese J. Merkl. Avril 1884 (1♀ Z.S.M.)

Sadece Cezayirden kayıt vardır.

TARTIŞMA ve SONUÇ

Agapanthia türleri çok fazla bireysel değişkenlik gösterirler ki, bunlar örtü tüylerinin vücut üzerinde sık veya seyrek dağılışı ve rengin açık veya koyu oluşu, anten segmentlerinin açık renk bölgelerindeki tüylerin sık veya seyrek oluşu, dolayısıyla segmentlerin koyu veya açık renk görünüşü ve segmentlerin ucundaki kıl demetlerinin sık veya seyrek oluşu; vücudun mat veya parlak görünüşü şeklinde ortaya çıkar. Bir türün aynı popolasyondan bireyleri içinde tipik formdan çok farklı dış görünüşde olan örnekler mevcuttur. Bu bireysel değişkenlikler bazı araştırmacılar tarafından bir kısım örneklerin ayrı tür olarak tarif edilmesine sebep olmuştur. Ayrıca aşınmış ve yaşlı örneklerin teşhisi de çok güçtür. Bu cinsin çoğu türlerini, uzun ve seri çalışmaksızın ve birbirleriyle kıyaslamadan teşhis edebilmek imkansızdır.

Bu çalışmada türler üzerinde tatbik edilen yeni iki metod çok faydalı olmuştur:

1. Pronotum boyu ve eni ölçüleri, ki daha önceki araştırmacılar bunu kesin bir rakamla belirtmemiş, sadece eninin boyundan çok geniş veya boyunun çok uzun olduğu şeklinde ifade edilmiştir. Diğer araştırmacılar tarafından *Agapanthiola* ve *Ludwigia* alt cinsinde ve *Agapanthia s. str.* alt cinsinden *A. frivaldszkyi*'i de pronotum boyunun eninden çok uzun olduğu belirtilmiş ve bu özellik alt cins ve tür teşhis anahtarında diagnos olarak kullanılmıştır. Yapılan birçok ölçü sonucunda iddia edildiği gibi, pronotum boyunun eninden uzun olmadığı sonucu tesbit edilmiştir.

2. Erkek genital organlarının (paramerler ve aedocagus) çizimleri ilk defa burada verilmiş olup, cinsin bütün türlerinde aedocagus'un apikal yarısının proksimal yarısından geniş olmadığı sonucuna varılmıştır. Yalnız *Ludwigia* alt cinsinde apikal yarı, cinsin diğer türlerindeki göre biraz daha geniştir.

Agapanthia cinsi için yukarıda verilen bu yeni iki sabit karakterin *A. erzurumensis* Önalp (1974) de bulunmayışı bu türün ayrı bir cinse bağlı olacağı kanısını doğurmaktadır.

Bu çalışma sonucunda Agapanthia cinsinin 47 olan tür sayısı 38'e inmiştir. bu 38 türden *A. subflavida* ve *A. transcaspica*'nın ne tip ne de bir tek örneği bulunamadığı, *A. incerta*'nın ise tiplerini görmek olanağı elde edilemediği için gerçek tür niteliğine sahip olup olmadıkları halen şüpheli sayılmaktadır.

Ganglbauer (1884) tarafından *A. annularis*'in sinomini olarak verilmiş olan *A. rey*'yi Plavilstshiov (1930) ayrı bir tür olarak göstermiştir. Bu tür sonra tarafımdan tekrar sinonim yapıldı. Bundan başka aşağıda adları verilen tür ve alt türler tarafımdan sinonim yapılmıştır.

- A. violacea* = *A. intermedia* (syn. nov.)
- A. persica* = *A. müllneri* (syn. nov.)
- A. verecunda* = *A. simplicicornis* (syn. nov.)
- A. alternans* = *A. ganglbaueri*, *A. altaica* (syn. nov.)
- A. subchalybaea* = *A. turanica*, *A. helianthi* (syn. nov.)
- A. maculicornis* = *A. fallax* (syn. nov.)

A. amurensis = *A. amurensis melanolopha* (syn. nov.)

A. pilicornis = *A. pilicornis laushanensis* (syn. nov.)

Ayrıca *A. villosoviridescens f. lederi*, *A. villosoviridescens*'den çıkarılarak *A. subchalybaea*'ya dahil edilmiştir.

Literatür araştırmaları sonucunda Türkiye'de yayılımı olduu tesbit edilen türler şunlardır:

A. violacea, *A. chalybaea*, *A. frivaldszkyi*, *A. percicola*, *A. osmanlis*, *A. coeruleipennis*, *A. kirbyi*, *A. lateralis*, *A. asphodeli*, *A. walteri*, *A. dahli*, *A. subflavida*, *A. villosoviridescens*, *A. subchalybaea*, *A. maculicornis*, *A. cardui*, *A. boeberi*.

Ayrıca yedi tür (*A. leucaspis*, *A. lais*, *A. soror*, *A. annularis*, *A. detrita*, *A. sicula*, *A. verecunda*) de Türkiye faunası için yeni olduğu saptanmıştır.

Böylece Türkiye'de yayılımı olan *Agapanthia* türlerinin sayısı 24'a yükselmiştir. Bu sayının ileride daha da yükselceği umulmaktadır.

Türkiye'de yayılım gösteren *agapanthia* türleri içinde *A. subflavida* hariç burası için endemik olanı bulunamamıştır.

Agapanthia cinsinin genel tanımlanması yapılmış ve bu cins için yeni iki sabit özellik daha ortaya çıkarılmıştır.

Alt cins teşhis anahtarı tertiplenmiştir.

Türler ayrı ayrı incelenmiş, ölçüleri alınmış; erkek genital organ preparatları hazırlanmış ve çizimleri verilmiştir. İncelemeler sonucunda tespit edilen karakterlere göre tür teşhis anahtarı tertiplenmiştir.

Çalışma sonucunda dokuz *Agapanthia* türü iki alt tür sinonim yapılmış, böylece *Agapanthia* tür sayısı 47'den 38'e inmiştir.

Araştırmanın sonuçlandığı tarihe kadar gözden geçirilen mevcut literatürden, cinsin Türkiye'de yayılımı olan 17 türü tespit edilmiştir. Bu sayıya Türkiye faunası için yeni kayıt olaak verilmiş 7 tür daha eklenmiş, böylece memleketimizdeki *Agapanthia* türlerinin sayısı 24'e yükselmiştir.

ZUSAMMENFASSUNG

Die allgemeine Beschreibung der Gattung *Agapanthia* wurde angegeben und zwei neue festcharakteristische Merkmale festgestellt.

Der Bestimmungsschlüssel der Untergattung wurde durchgeführt.

Die arten wurden jeder einzeln untersucht, ihre Masse genommen. Die Preparate der männlichen Geschlechtsorgane wurde vorbereitet und die Zeichnungen gemacht. Am Ende der Untersuchungen wurde nach den festgestellten Merkmalen der Bestimmungsschlüssel der Arten angegeben.

Nach dieser Arbeit wurden 9 *Agapanthia* Arten und zwei Unterarten als Synonym genannt. Auf solche Weise wurde die Zahl der Arten *Agapanthia* von 47 zu 38 reduziert.

Von den bis zum Ende der Arbeit gelesenen Literaturen wurde festgestellt, dass die 17 *Agapanthia* Arten in der Türkei verbreitet haben. Für die Fauna der Türkei wurden Zahl noch 7 Arten neu zugefügt und dann wurden *Agapanthia* Arten 24.

LITERATÜR

AURIVILLIUS, CHR. (1923): *Cerambycidae, Lamiinae* II.-In: W. JUNK, *Coleoptera Catalogus*, 23 (74): 323-704.

BODEMEYER, E.V. (1906): *Beiträge zur Käferfauna von Klein Asien*. ---- *Deutsche Ent. Zeitschr.*, II: 417-434.

BREUNING, ST. (1965): *Neue Cerambyciden aus den Sammlungen des Zoologischen Museums der Humboldt Universität zu Berlin (Coleoptera-Cerambycidae)*. ---- *Mitteil. Zool. Mus. Berlin*, 41 (1): 92.

---- (1971): *Bak FUCHS (1971)*

CHEVROLAT, A. (1881): *Curculionites et Longicornes*. ---- *Ann. Soc. Ent. France*, 6 (I): 95.

---- (1882): *Curculionites et Longicornes*. ---- *Ann. Soc. Ent. France*, 6 (II): 64.

DALMAN, (1817) in Schönherr, *App. Syn. Ins.* I (3): 190.

DE GEER, CH. (1774): *Memories L'Histoire des Insectes*, V.

DEMELT, C.V. (1963): *Beitrag zur Kenntnis der Cerambycidenfauna Kleinasiens und 13. Beitrag zur Biologie palaearkt. Cerambyciden sowie Beschreibung einer neuen Oberea-Art*. ---- *Ent. Blätter*, 59 (3): 132-151.

---- (1967): *1. Nachtrag zur Kenntnis der Cerambyciden-Fauna Kleinasiens*. ---- *Ent. Blätter*, 63 (2): 106-109.

FABRICIUS, J.C. (1775): *Systema Entomologiae*.

---- (1787): *Mantissa Insectorum*, I, Saperda: 147-150.

FAIRMAIRE, L. (1884): *Liste des Coléoptères Recoltes par M. L'abbé David a Akbes (Asie-Mineurs) et Descriptions des especes Nouvelles*. ---- *Ann. Soc. Ent. France*: 165-168.

---- (1899): *Descriptions de Coléoptères nouveaux recueillis en Chine*. ---- *Ann. Soc. Ent. France*, LXVIII: 642-643.

FALDERMANN, F. (1837): *Faune Entomologica Trans-caucasica*, II.

FISCHER, G. (1806): *La Saperda De Boeber*. ---- *Jour. Soc. Nat. Moscov*, I: 16.

--- (1842): *Cat. Col. Karelin collect.*

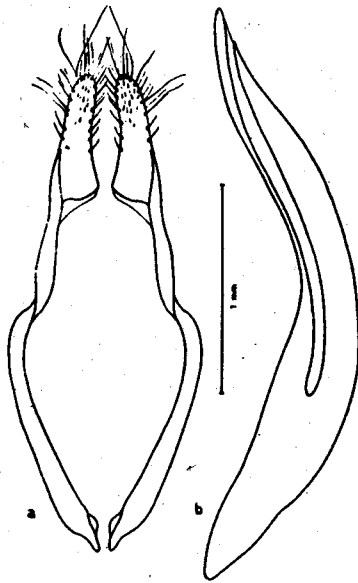
FRIESER, R. (1976): *Cerambycidenstudien (Col. Cerambycidae)*. ---- *Nachr. bl. Bayer. Entomologen*, 3: 43-44.

FRIVALDSZKY, J. (1878): *Coleoptera Nova*. ---- *Term. Fuzet.*, II: 9-13, Budapest.

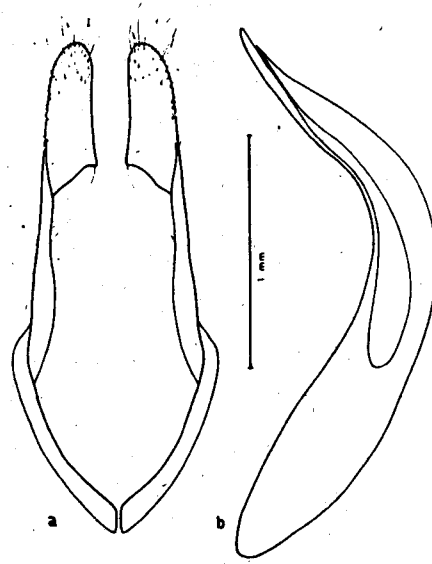
- FUCHS, E (1956): Ergebnisse der Österreichischen Iran-Expedition 1949/50; Cerambycidae (Coleoptera) aus Persien (Iran). ---- Österr. Akad. Wissen., 7: 1-3.
- FUCHS, E. - ST. BREUNING, (1971): Die Cerambycidenausbeute der Anatolischen Expeditionen 1966-67 des Naturhistorischen Museums, Wien. --- Ann. Naturhistor. Mus. Wien, 75: 435-439.
- FUESSLY, J.G. (1784): Archiv der Insectengeschichte, V (1): 1-99.
- GANGLBAUER, L. (1884): Bestimmungs-Tabellen der eurapaischen Coleopteren. VIII. Cerambycidae (Schluss). ---- Verh. zoll. bot. Ges. Wien, 1883: 437-586, Wien.
- (1900): Eine neue sibirische Agapanthia. ---- Verh. zoll. bot. Ges. Wien: 139.
- GAUTIER, C (1870): Nouvelles entomologiques ou recueil synonymique de descriptions d'especes et genres nouveaux. ---- Mitt. Schweiz. Ent. Ges., III (5): 257-263.
- GEBLER, (1830): Lederbour's Reise, II (2).
- GERMAR, E.F. (1817): Reise nach Dalmatien und in das Gebiet von Regusa.
- GYLLENHAL, (1817) in Schönherr, C.J.: Appendix ad Synonymiam Insectorum, I (3): 186.
- HEINZ, W.V. (1966): Ein entomologisches Paradies in Nordkaukasus. ---- Ent. Nachrichten, 10: 149-164.
- HEYDEN, L.V. (1888): Neue und Interessante Coleopteren aus Malatia in Mesopotamien. ---- Deutsche Ent. Zeitschr., 32 (1) 72-78.
- (1890): Beiträge zur Coleopteren-Fauna von Amasien und Samsoun in Nord-Kleinasien. ---- Deutsche Ent. Zeitschr., 18 (II): 369-374.
- HEYDEN, L.V. - G. KRAATZ, (1882): Käfer um Samarkand, gesammelt von Haberhauer. ---- Deutsche Ent. Zeitschr., 26 (II): 297-338.
- HEYROVSKY, L. (1943): Drei neue Cerambycidenaberrationen. ---- Casop. C. Spol. Ent., XL: 50-51.
- (1948): Contribution a la faune des Longicornes de la Palestine (Col., Ceramb.). ---- Casop. C. Spol. Ent., XLV: 17-19.
- (1950): Deuxieme contribution a la connaissance des Longicornes de la Palestine (Col. Ceramb.). ---- Acta Soc. Ent. Cechosl., XLVII: 14-15.
- (1951): Catalogus Coleopterorum Cechosloveniae. Supplementum. Cerambycidae (Tesarici). Casop. C. Spol. Ent. XLVIII 43-53.
- HOLZSCHUH, C. (1974): Neue Bockkäfer aus Pakistan, Iran, Anatolien und Mazedonien (Coleoptera: Cerambycidae). ---- Zeitschr. Arbeit. Österr. Ent. 3/4: 81-100.
- KRAATZ, G. (1879): Ueber die Bockkäfer Ost - Sibiriens. ---- Deutsche Ent. Zeitschr. XXIII: ? - 116.
- (1882): Bak. HEYDEN.
- LACORDAIRE, M. TH. (1869-1872): Genera des Coleopteres. Longicornes. VIII-X.
- LATREILLE, P.A. (1804): Histoire Naturelle des Crustaces et Insectes, XI.
- LINNE, C. (1758-1790): Systema Natura.
- LUCAS, H. (1849): Histoire Naturelle des Animaux Articulés. ---- Explor. d'Angér. Col.

- MOTSCHULSKY, V. (1853-1860): Etudes Entomologiques, IX.
- MULSANT, E. (1839): Histoire naturelle des Coleopteres de France. Longicornes, ed. 1.
 ---- (1863): Histoire naturelle des Coleopteres de France. Longicornes, ed. 2.
- MULSANT, E. - GODART, (1870): Description d'un espece nouvelle de Longicorne. ----
 Opusc. Ent., XIV: 27-28.
- MULLER, G. (1948): *Agapanthia sicula* Ganglb. = *Dahli* subspec. ---- Atti aus. Stor.
 nat. Trieste, 17: 74.
- OLIVIER M. (1795): Entomologie ou Histoire Naturelle des Insectes, Coleopteres, IV
 (68).
- ÖNALP, B. (1974): Eine neue *Agapanthia*-Art aus der Türkei (Col., Cerambycidae). ----
 Ent. Zeitschr., 16: 173-176.
- PETAGNAE, V. (1786): Specimen Insectorum Ulterioris Calabriae.
- PIC, M. (1891-1917): Materiaux pour servir a l'etude des Longicornes. (I-X), Lyon.
 ---- (1897): Voyage de M. Ch. Delagrangé dans la Haute-Syrie. Liste des Anthicides et
 supplement aux Longicornes. ---- Ann. Soc. Ent. France, LXVI: 389-392.
 ---- (1898): Description d'un Coleoptere Longicorne du Turkestan. --- Bull. Soc. Zool.
 France, XXIII: 179.
 ---- (1902-1927): L'Echange, Reuve Linneenne.
- PLAVILSTSHIKOV, N. N. (1929): Synonymische Bemerkungen über *Agapanthia*-Arten
 (Coleoptera, Cerambycidae). ---- Ent. Nachrichtsbl., III (3): 103.
 ---- (1929): Ueber die mit *Agapanthia villosoviridescens* Deg. verwandten Arten
 (Coleoptera, Cerambycidae). ---- Col. Centralb., IV: 130-137.
 ---- (1930): Die *Agapanthia*-Arten der palaearktischen Region. ---- Best.-Tab.europ.
 Coleopteren, 98: 1-40. Toppau (E. Reitter).
 ---- (1932): Ueber einige Bockkäfer von Korea. ---- Entom. Nachrichtsbl., VI (2): 59.
 ---- (1933): Eine neue *Agapanthia*-Art. aus Sirien. (Col., Cerambycidae).----Ent.
 Nachsichtsbl., VIII (3): 113-116.
 ---- (1935): Eine neue *Agapanthie*-Art vom Kaukasus. (Col., Cerambycidae). ---- Ent.
 Blatter., 31 (5): 250-253.
 ---- (1968): Review of the genus *Agapanthia* Serv. (Coleoptera, Cerambycidae) of the
 USSR fauna. ---- Sb. Trud. zool. Muz., 11: 113-168.
- REICHE, L. - F. de SAULCY (1858): Coleopteres nouveaux. ---- Ann. Soc. Ent. France,
 VI: 19-22.
- REITTER, E. (1894): Uebersicht der metallischblauen und grünen Arten der
 Coleopteren-Gattung *Agapanthia* Sv. ---- Wien. Ent. Zeitg. XIII: 144-146.
 ---- (1898): Ueber die bekannten und einige neue palaearktische *Agapanthia*-Arten
 (Coleoptera). ---- Wien. Ent. Zeitg., XVII: 131-134.
 ---- (1901): Eine Serie neuer Coleopteren aus dem russischen Reichen. ---- Deutsche Ent.
 Zeitscher., I: 80-186.
 ---- (1905): Acht neue Coleopteren aus der palaearktischen Fauna. ---- Wien Ent. Zeitg.,
 XXIV: 93.

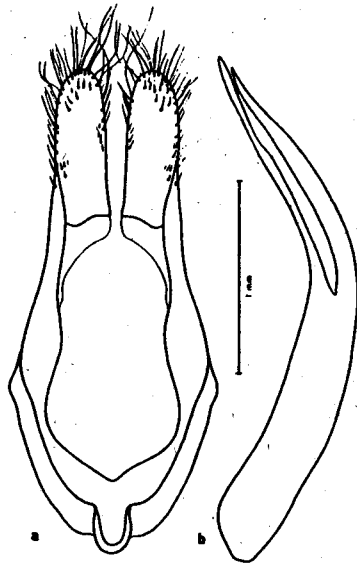
- (1912): Fauna Germanica: Die Käfer des Deutschen Reiches, IV, Stuttgart.
- RICHTER, C.F.W. (1821): Supplementa Faunae Insectorum Europea, I: 11.
- ROUBAL, J. (1917): Eine neue Colon-Art und eine neue Agapanthia - Aberration. ---- N. Beitr. syst. Insekt., I: 63.
- SERVILLE, (1835): Genre XIII. Agapanthie, Agapanthia. ---- Ann. Soc. Ent. France, IC: 35-37.
- STEVEN, CHR. (1817): In Schönherr, App. Syn. Ins., 3 (I): 184-185.
- SEMENOW, A. (1893): Coleoptera Asiatica Nova. ---- Hor. Soc. Ent. Ross., XXVII: 503-506.
- SUVOROV, G. (1913): Beschreibung neuer Cerambyciden-Arten (Coleoptera). ---- Rev. Russe Ent., XIII (1): 66-81.
- VILLIERS, A. (1970): Cerambycides recolles en Iran par MM. R. Navraux et M. Rاپilly. ---- L'Entomologiste, XXVI, 5/6: 133-137.
- WATERHOUSE, A. (1924-1932): Catalogus Coleopterorum Regionis Palaearcticae, Wien.
- WINKLER, A. (1924-1932): Catalogus Coleopterorum Regionis Palaearcticae, Wien.
- ZÜMRÜOĞLU, G.S. (1975): Ege Bölgesi Teke Böcekleri (Cerambycidae-Coleoptera) Türleri, Taksonomileri, Konukçuları ve Yayılış Alanları Üzerinde Araştırmalar. ---- İzmir.

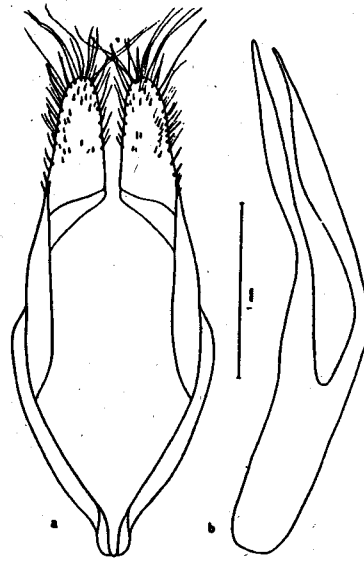
53

54

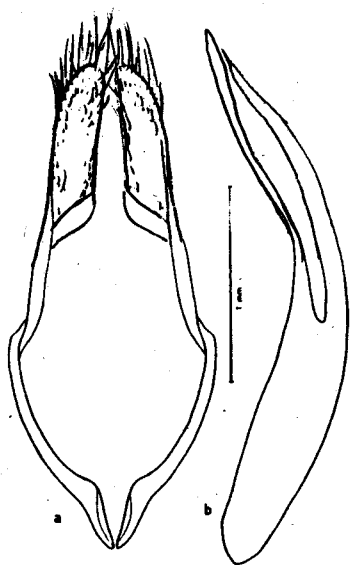

55

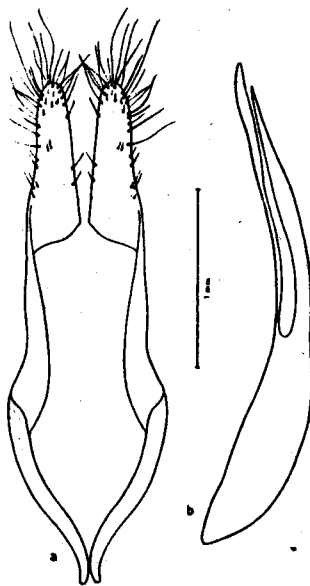

56

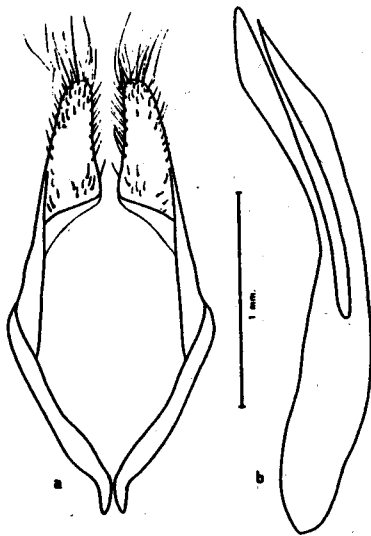
53- *A. asphodeli*, 54- *A. alternans*, 55- *A. sicula*, 56- *A. waltheri*. 225

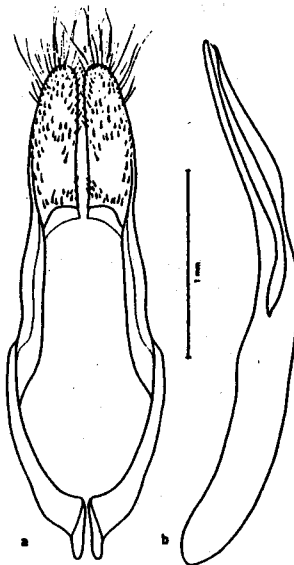
57

58

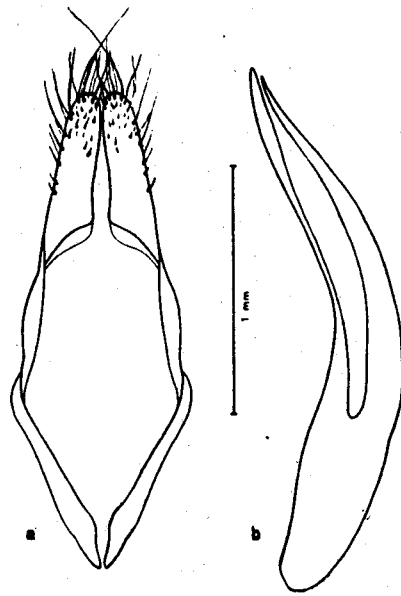

59

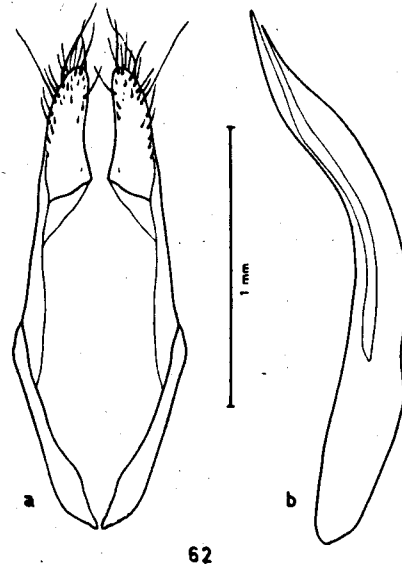

60

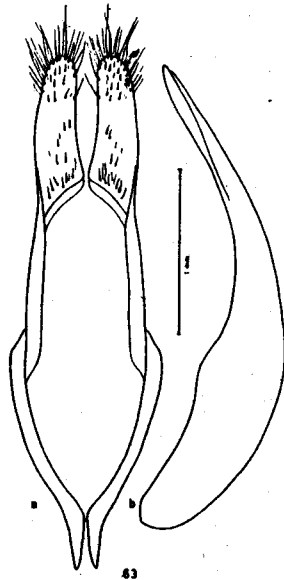
57- *A. dahli*, 58- *A. persica*, 59- *A. verecunda*, 60- *A. boeberi*.

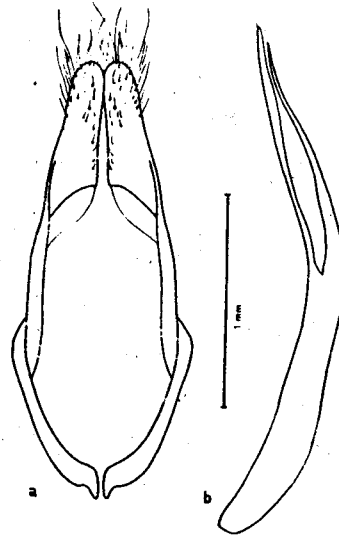
61

62

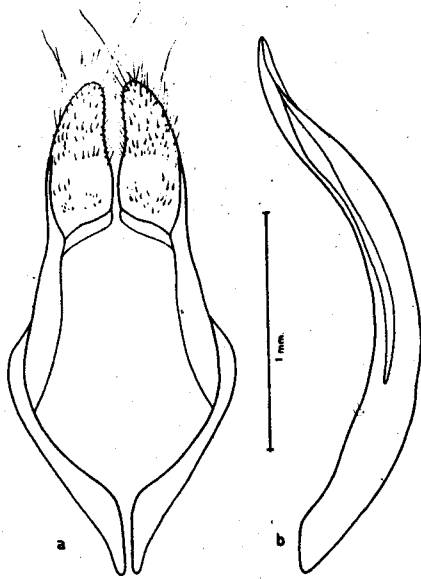

63

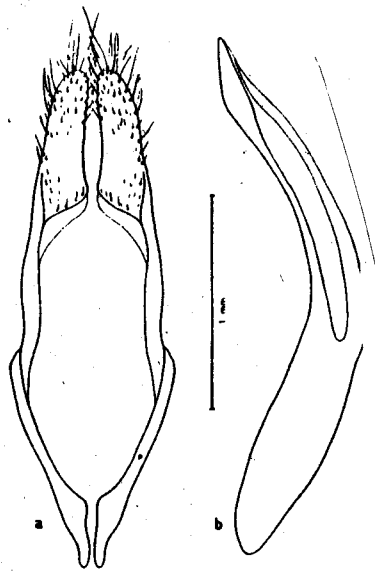

64

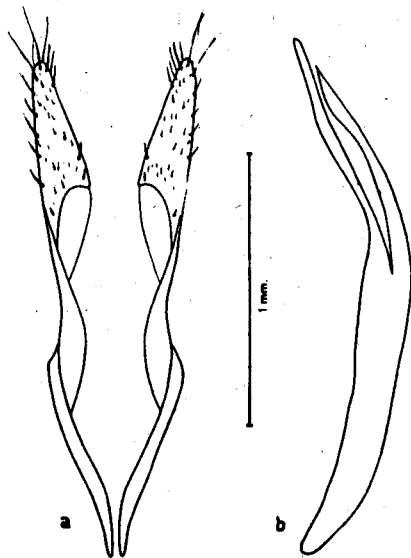
61- *A. angelicae*, 62- *A. hauseri*, 63- *A. bucharica*, 64- *A. daurica*.

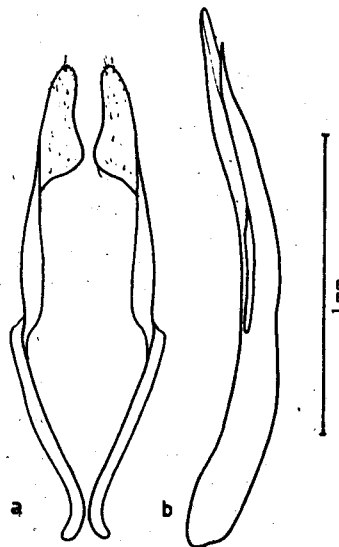
65

66

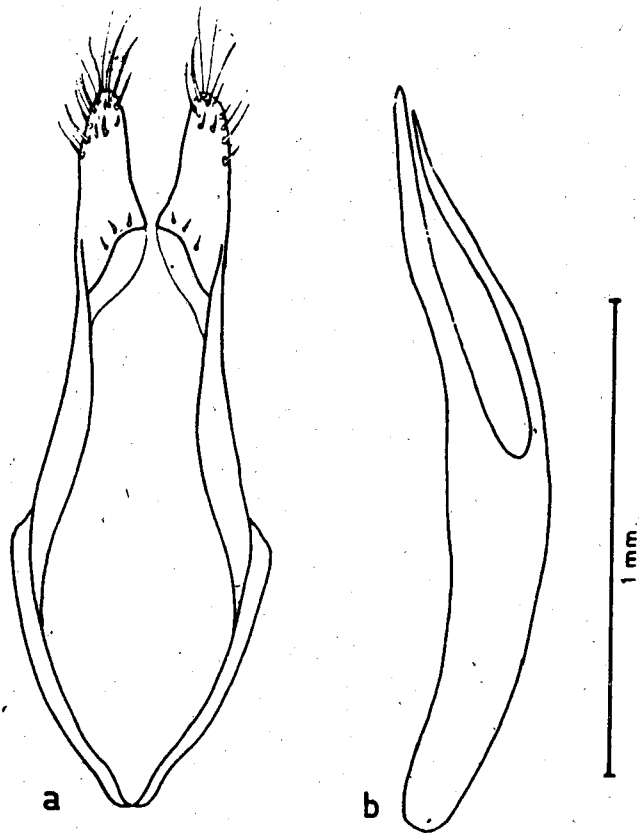

67

68

65- *A. villosoviridescens*, 66- *A. subchalybaea*, 67- *A. maculicornis*,
68- *A. cardui*.

69

69- *A. lixoides*